

**2014–2020 METŲ EUROPOS SAJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ
PROGRAMOS
4 PRIORITETO „ENERGIJOS EFEKTYVUMO IR ATSINAUJINANČIŲ
IŠTEKLIŲ ENERGIJOS GAMYBOS IR NAUDOJIMO SKATINIMAS“
04.5.1-TID-K-519 PRIEMONĖS „VIEŠOJO TRANSPORTO PASLAUGŲ
PRIEINAMUMO DIDINIMAS“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO ŠALYGŲ APRAŠAS
NR. 1**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.5.1-TID-K-519 priemonės „Viešojo transporto paslaugų prieinamumo didinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 1 (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014)6397 (toliau – Veiksmų programa), 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.5.1-TID-K-519 priemonės „Viešojo transporto paslaugų prieinamumo didinimas“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektai) vykdytojais, įgyvendindami pagal Aprašą finansuojamus projektus, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas atsižvelgiant į:

2.1. Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymą;

2.2. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priedą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 26 d. nutarimu Nr. 1326 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos priedo patvirtinimo“;

2.3. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.4. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.5. Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2015 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. 3-285(1.5 E) „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašų patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas);

2.6. Specialiųjų poreikių turinčių žmonių susisiekimo gerinimo Lietuvos Respublikoje gerosios praktikos vadovą, patvirtintą Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2013 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. 3-403 „Dėl Specialiųjų poreikių turinčių žmonių susisiekimo gerinimo Lietuvos Respublikoje gerosios praktikos vadovo patvirtinimo“.

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Apraše **universalus dizaino principas** suprantamas kaip toks aplinkos ir gaminių kūrimas, kad jais gali naudotis visi žmonės kuo platesniu mastu, be specialaus pritaikymo.

5. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Ministerija) ir Transporto investicijų direkcija (toliau – įgyvendinančioji institucija).

6. Pagal Priemonę teikiama finansavimo forma – negražinamoji subsidija.

7. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama projektų konkurso būdu vienu etapu.

8. Pagal Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 868 860 (aštuonių šimtų šešiasdešimt aštuonių tūkstančių aštuonių šimtų šešiasdešimt) eurų, iš kurių iki 868 860 (aštuonių šimtų šešiasdešimt aštuonių tūkstančių aštuonių šimtų šešiasdešimt) eurų – Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinių fondų (Europos regioninės plėtros fondo) lėšos. Iš jų 139 018 (vienas šimtas trisdešimt devyni tūkstančiai aštuoniolika) eurų Europos regioninės plėtros fondo lėšų (toliau – veiklos lėšų rezervas) galės būti skirta projektams finansuoti tik Lietuvos Respublikos Vyriausybei patvirtinus Veiksmų programos priedo pakeitimą, kuriuo veiklos lėšų rezervas bus skirtas Veiksmų programos 4 prioritetui įgyvendinti.

9. Pagal Aprašą numatoma skelbti tris kvietimus teikti paraiškas: pagal pirmąjį kvietimą teikti paraiškas numatoma skirti iki 364 921 (trijų šimtų šešiasdešimt keturių tūkstančių devynių šimtų dvidešimt vieno) euro, pagal antrąjį kvietimą teikti paraiškas numatoma skirti iki 364 921 (trijų šimtų šešiasdešimt keturių tūkstančių devynių šimtų dvidešimt vieno) euro, pagal trečiąjį kvietimą teikti paraiškas numatoma skirti iki 139 018 (vieno šimto trisdešimt devynių tūkstančių aštuoniolikos) eurų. Priimdama sprendimą dėl projektų finansavimo Ministerija turi teisę šiame punkte nurodytas sumas padidinti, neviršydama Priemonių įgyvendinimo plane nurodytos Priemonei skirtos lėšų sumos ir nepažeisdama teisėtų pareiškėjų lūkesčių (jeigu kvietimų daugiau, sąlyga dėl kvietimo lėšų padidinimo nurodoma taip, kad galimas lėšų perskirstymas tarp kvietimų būtų aiškus iš anksto).

10. Priemonės tikslas – padidinti viešojo transporto paslaugų prieinamumą.

11. Pagal Aprašą remiamos veiklos:

11.1. tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusų, vietinio susisiekimo keleivinių traukinių ir reguliaraus susisiekimo laivų ir keltų pritaikymas SPTŽ;

11.2. tolimojo reguliaraus susisiekimo autobusų, vietinio susisiekimo keleivinių traukinių ir reguliaraus susisiekimo laivų ir keltų aprūpinimas dviračių laikymo / pervežimo įranga.

12. Pagal Apraše nurodytas remiamas veiklas kvietimą teikti paraiškas numatoma paskelbti 2017 m. I ketvirtį.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

13. Pagal Aprašą galimi pareiškėjai yra privatūs vežėjai, vykdančys keleivių vežimo veiklą. Partneriai pagal Aprašą negalimi.

14. Pareiškėju (projekto vykdytoju) gali būti tik juridiniai asmenys. Pareiškėju (projekto vykdytoju) negali būti juridinių asmenų filialai arba atstovybės.

III SKYRIUS PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

15. Projektas turi atitikti Projektų taisyklių 10 skirsnyje nustatytus bendruosius reikalavimus.

16. Projektas turi atitikti šiuos specialiuosius projektų atrankos kriterijus:

16.1. Projektas turi atitikti Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1253 „Dėl Nacionalinės susisiekimo plėtros 2014–2022 metų programos patvirtinimo“, 3 tikslo „Skatinti vietinio (miestų ir priemiesčių) transporto sistemos darnumą“ 3 uždavinį „Skatinti dviračių transporto infrastruktūros plėtrą miestuose: kurti vientiso dviračių tinklo sistemas, integruoti dviračių transporto infrastruktūrą į bendrą transporto sistemą, siekti, kad pėsčiųjų ir dviračių tinklo plėtra būtų patraukli ir saugi jos naudotojui“ ir (arba) 4 uždavinį „Skatinti gyventojus naudotis viešuoju transportu ir didinti viešojo transporto patrauklumą, atnaujinant transporto priemones, gerinant viešojo transporto infrastruktūrą, diegiant universalus dizaino sprendimus, didinti viešojo transporto prieinamumą, diegti viešojo transporto pirmumo sistemas ir plačiau taikyti ITS sprendimus“. Projektų atrankos kriterijaus vertinimo aspektai pateikiami Aprašo 1 priede „Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“.

16.2. Projektas turi atitikti Specialiųjų poreikių turinčių žmonių susisiekimo gerinimo Lietuvos Respublikoje gerosios praktikos vadove, patvirtintame Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2013 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. 3-403 „Dėl Specialiųjų poreikių turinčių žmonių susisiekimo gerinimo Lietuvos Respublikoje gerosios praktikos vadovo patvirtinimo“, nustatytas gaires. Projektų atrankos kriterijaus vertinimo aspektai pateikiami Aprašo 1 priede „Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“.

17. Projektų atranka vykdoma vadovaujantis prioritetiniais projektų atrankos kriterijais, nurodytais Aprašo 2 priede „Projekto naudos ir kokybės vertinimo lentelė“. Už atitiktą šiems prioritetiniams projektų atrankos kriterijams projektams skiriami balai (maksimalus galimas balų skaičius pagal kiekvieną kriterijų nurodytas Aprašo 2 priede „Projekto naudos ir kokybės vertinimo lentelė“). Jeigu projektai surenka vienodą balų sumą, projektų eilė išdėstoma Projektų taisyklių 151 punkte nustatyta tvarka.

18. Jeigu projekto naudos ir kokybės vertinimo metu projektui suteikiama mažiau kaip 30 balų, paraiška atmetama.

19. Pagal Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

20. Teikiamų pagal Aprašą projektų veiklų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 24 mėnesiai nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.

21. Tam tikrais atvejais dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto veiklų įgyvendinimo laikotarpis gali būti pratęstas Projektų taisyklių nustatyta tvarka ir nepažeidžiant Projektų taisyklių 213.1 ir 213.5 papunkčiuose nustatytų terminų.

22. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje.

23. Projektu turi būti siekiama Priemonės įgyvendinimo produkto tipo stebėsenos rodiklio – rodiklio „Viešojo transporto priemonės, pritaikytos specialiųjų poreikių turintiems žmonėms ir / ar dviračiams vežti“, P.N.510.

24. Aprašo 23 punkte nurodyto priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklio skaičiavimo aprašas nustatytas Priemonių įgyvendinimo plane ir skelbiamas ES struktūrinių fondų interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.

25. Negali būti numatyti projekto apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį lyčių lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui.

26. Neturi būti numatyti projekto veiksmai, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui.

27. Pareiškėjui gali būti teikiama pagalba veiklai visuose sektoriuose, išskyrus 2013 m. gruodžio 18 d. Reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (toliau – *de minimis* reglamentas) 1 straipsnio 1 dalyje išvardytus sektorius ir veiklas ir 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1301/2013 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir dėl konkrečių su investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslu susijusių nuostatų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1080/2006 (OL 2013 L 347, p. 289), 3 straipsnio 3 dalyje nustatytus atvejus.

IV SKYRIUS

TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

28. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, kurios patvirtintos Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (su vėlesniais pakeitimais) ir paskelbtos ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt, išdėstyti projekto išlaidoms taikomi reikalavimai.

29. Didžiausia pareiškėjui galima skirti finansavimo lėšų suma yra **100 000** (vienas šimtas tūkstančių) eurų. Didžiausia vienos viešojo transporto priemonės pritaikymo SPTŽ suma negali viršyti 15 000 (penkiolikos tūkstančių) eurų, o dviračių laikikliams / stovams įrengti – 3 000 (trijų tūkstančių) eurų.

30. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro 85 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Pareiškėjas privalo prisidėti prie projekto finansavimo ne mažiau nei 15 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

31. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo lėšų.

32. Pagal Aprašą tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Žemė	Netinkama finansuoti.
2.	Nekilnojamasis turtas	Netinkama finansuoti.
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	Netinkama finansuoti.
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	Tinkama finansuoti: 1. Išlaidos susijusios su viešojo transporto priemonės pritaikymu SPTŽ, turi atitikti rekomendacijas, nustatytas Specialiųjų poreikių turinčių žmonių susisiekimo gerinimo Lietuvos Respublikoje gerosios praktikos vadovo, patvirtinto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2013 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. 3-403 „Dėl Specialiųjų poreikių turinčių žmonių susisiekimo gerinimo Lietuvos Respublikoje gerosios praktikos vadovo patvirtinimo“, 55 (išskyrus 55.1 papunktį), arba 57, arba 59 punkte. 2. Išlaidos dviračiams laikyti / vežti.
5.	Projekto vykdymas	Netinkama finansuoti.
6.	Informavimas apie projektą	Tinkamos finansuoti tik privalomos informavimo apie projektą priemonės pagal Projektų taisyklių 37 skirsnio 450.1, 450.2 ir 450.4 papunkčius.
7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą	Netinkama finansuoti.

Pastaba. Paraiškos formos projekto biudžeto lentelė pildoma vadovaujantis instrukcija Projekto biudžeto formos pildymas, pateikta Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, kurios skelbiamos adresu <http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/2014-2020-m-rekomendacijos-del-projektu-islaidu-atitikties-europos-sajungos-strukturiniu-fondu-reikalavimams>.

33. Pagal Aprašą kryžminis finansavimas netaikomas.

34. Paraiškos parengimo išlaidos yra netinkamos finansuoti.

35. Naujų transporto priemonių įsigijimo išlaidos, išskyrus tuos atvejus, kai įsigijama nauja transporto priemonė jau pritaikyta SPTŽ arba dviračiams laikyti / vežti, yra netinkamos finansuoti. Priemonės lėšomis finansuojama tik ta naujos transporto priemonės įsigijimo išlaidų dalis, kuri susijusi su pritaikymu SPTŽ arba dviračiams laikyti / vežti. Pareiškėjas įgyvendinančiajai institucijai turi pateikti dokumentus (atskirą sąskaitą), kuriais patvirtinamas išlaidų tinkamumas.

36. Projekto išlaidoms, be Projektų taisyklių VI skyriuje išdėstytų reikalavimų, taip pat taikomos *de minimis* reglamento nuostatos.

37. Vadovaujantis *de minimis* reglamento 3 straipsnio nuostatomis, bendra *de minimis* pagalba, suteiktos vienai įmonei, suma turi neviršyti 200 000 (dviejų šimtų tūkstančių) eurų per bet kurį trejų finansinių metų laikotarpį. Bendra *de minimis* pagalba, suteiktos vienai įmonei, vykdančiai krovinių vežimo keliais veiklą samdos pagrindais arba už atlygį, per bet kurį trejų finansinių metų laikotarpį, suma turi neviršyti 100 000 (šimto tūkstančių) eurų. Šios ribos taikomos neatsižvelgiant į *de minimis* pagalbos formą arba siekiamus tikslus ir neatsižvelgiant į tai, ar valstybės narės suteikta pagalba yra visa arba iš dalies finansuojama ES kilmės išteklių. Viena įmonė apima visas įmones, kaip nurodyta *de minimis* reglamento 2 straipsnio 2 dalyje. Ar yra susijęs su kitais subjektais, pareiškėjas gali patikrinti pagal Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos parengtą klausimyną „Ar paramos gavėjas susijęs su kitais subjektais“, kuris paskelbtas Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos interneto svetainėje <http://www.kt.gov.lt/>.

38. *De minimis* pagalba nesumuojama su valstybės pagalba, skiriama toms pačioms tinkamoms finansuoti sąnaudoms, jeigu dėl tokio pagalbos sumavimo būtų viršytas bendrosios išimties reglamente arba Europos Komisijos priimtame sprendime nustatytas didžiausias atitinkamas pagalbos intensyvumas arba kiekvienu atveju atskirai nustatyta pagalbos suma.

39. Įgyvendinančioji institucija vertinimo metu patikrina pareiškėjo teisę gauti bendrą vienai įmonei suteikiamą *de minimis* pagalbą. Įgyvendinančioji institucija turi patikrinti visas su pareiškėju susijusias įmones, nurodytas pateiktoje „Vienos įmonės“ deklaracijoje, pagal formą, paskelbtą interneto svetainėje <http://esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/vienos-imonės-deklaracijos-pagal-komisijos-reglamenta-es-nr-1407-2013>, taip pat Suteiktos valstybės pagalbos registre, įsteigtame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos registro įsteigimo, jo nuostatų patvirtinimo ir veiklos pradžios nustatymo“, patikrinti, ar teikiama pagalba neviršys leidžiamo *de minimis* pagalbos dydžio, kaip nustatyta *de minimis* reglamento 3 straipsnyje. Susisiekimo ministru priėmus sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija registruoja suteiktos *de minimis* pagalbos sumą Suteiktos valstybės pagalbos registre.

V SKYRIUS

PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

40. Siekdamas gauti finansavimą pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios iš dalies užpildyta forma PDF formatu skelbiama ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas“ prie paskelbto kvietimo teikti paraiškas „Susijusių dokumentų“.

41. Pareiškėjas pildo paraišką ir kartu su Aprašo 44 punkte nurodytais priedais iki kvietimo teikti paraiškas skelbime nustatyto termino paskutinės dienos teikia ją per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau – DMS), o jei nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės – įgyvendinančiajai institucijai raštu (kartu pateikdamas į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką ir priedus) Projektų taisyklių 12 skirsnyje nustatyta tvarka.

42. Jei paraiškos gali būti teikiamos per DMS, pareiškėjas prie DMS jungiasi naudodamasis Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma ir užsiregistravęs tampa DMS naudotoju.

43. Jei laikinai nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės ir dėl to pareiškėjai negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, įgyvendinančioji institucija paraiškų pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (arba) sudaro galimybę paraiškas ar jų priedus pateikti kitu būdu ir apie tai paskelbia Projektų taisyklių 82 punkte nustatyta tvarka.

44. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus (Aprašo 44.1 ir 44.2 papunkčiuose nurodytų paraiškos priedų formos skelbiamos ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt [skiltyje „Dokumentai“](#), [ieškant dokumento tipo „paraiškų priedų formos“](#)):

44.1. klausimą apie pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokesčio tinkamumą finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir (arba) Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų, jei pareiškėjas prašo PVM išlaidas pripažinti tinkamomis finansuoti, t. y. įtraukia šias išlaidas į projekto biudžetą;

44.2. informaciją dėl įmonių tarpusavio santykių, nurodytų *de minimis* reglamento 2 straipsnio 2 dalyje, reikalingą vienos įmonės, kaip nurodyta *de minimis* reglamente, apimčiai nustatyti (pildoma „Vienos įmonės“ deklaracija);

44.3. finansavimo šaltinius patvirtinančius dokumentus – pareiškėjo pažymą, patvirtinančią pareiškėjo indėlį finansuoti projekto tinkamų išlaidų dalį, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, ir netinkamas išlaidas, nurodant finansavimo šaltinius, sumas ir laiką; šios pažymos turi būti patvirtintos pareiškėjo įmonės vadovo ir vyriausiojo finansininko parašais;

44.4. patvirtintą pareiškėjo įstatų (nuostatų ir (ar) statuto) kopiją, jei ši informacija yra neprieinama viešai ar registruose;

44.5. pareiškėjo darbuotojų, atsakingų už projekto įgyvendinimą (projekto vadovo ir projekto finansininko), gyvenimo aprašymus (CV); juose turi būti įrašytas darbuotojo vardas, pavardė, gimimo data, aprašytas išsilavinimas, darbo patirtis, įgūdžiai, kalbų mokėjimas bei kita naudinga informacija;

44.6. įsakymo (-ų), kuriuo (-iais) pareiškėjo darbuotojai, atsakingi už projekto įgyvendinimą, paskirti projekto vadovu ir projekto finansininku, kopiją (-as);

44.7. transporto priemonės pirmąją registraciją patvirtinančio dokumento kopiją;

44.8. pareiškėjo metinės finansinės atskaitomybės dokumentus, patvirtintus Lietuvos Respublikos įstatymų ir privataus juridinio asmens steigimo dokumentų nustatyta tvarka (patvirtintos 2015 m. metinės finansinės atskaitomybės ir tarpinės 2016 m. finansinės atskaitomybės);

44.9. dokumentus, pagrindžiančius, kad pareiškėjas turi teisinį pagrindą užsiimti ta veikla (atlikti funkcijas), kuriai pradėti ir (arba) vykdyti, ir (arba) plėtoti skirtas projektas (taikoma tais atvejais, jeigu Lietuvos Respublikos teisės aktuose yra nustatytas reikalavimas turėti tokį teisinį pagrindą);

44.10. dokumentus, pagrindžiančius projekto biudžetą (komerciniai pasiūlymai, nuorodos į rinkoje esančias kainas ir kainininkus);

44.11. pareiškėjo pažymą, patvirtinančią, kad numatoma įsigyti įranga bus montuojama ant pareiškėjui nuosavybės teise priklausančių transporto priemonių.

45. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma kvietime teikti paraiškas.

46. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų taisyklių 5 skirsnyje nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta kvietimo teikti paraiškas skelbime, paskelbtame pagal Aprašą ES struktūrinės paramos interneto svetainėje www.esinvesticijos.lt.

47. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių 14 ir 15 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede „Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus, taip pat projekto naudos ir kokybės vertinimą Projektų taisyklių 14 ir 16 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 2 priede „Projekto naudos ir kokybės vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus.

48. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstantį informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą.

49. Paraiškos vertinamos ne ilgiau kaip 90 dienų nuo kvietimo teikti paraiškas skelbime nurodytos paskutinės paraiškos (-ų) pateikimo dienos.

50. Nepavykus paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškų vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje, taip pat kai buvo gauta paraiškų, kurių suma didesnė, nei kvietimui teikti paraiškas skirta lėšų suma), vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus per DMS arba raštu, jei neužtikrinamos DMS funkcinės galimybės.

51. Paraiška atmetama dėl priežasčių, nustatytų Apraše ir (arba) Projektų taisyklių 14–16 skirsniuose, juose nustatyta tvarka. Paraiška taip pat atmetama, jeigu pareiškėjas įgyvendinančiajai institucijai paprašius per nustatytą laiką nepateikia Aprašo 44 punkte nustatytų dokumentų arba nepatikslinka šiuose dokumentuose pateiktos informacijos. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas per DMS arba raštu, jei neužtikrinamos DMS funkcinės galimybės, per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

52. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskūsti Projektų taisyklių 43 skirsnyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą.

53. Paraiškų baigiamąjį vertinimo aptarimą organizuoja ir Paraiškų baigiamojo vertinimo aptarimo grupės sudėtį tvirtina Ministerija Projektų taisyklių 146 punkte nustatyta tvarka. Paraiškų vertinimo aptarimo grupės veiklos principai nustatomi įsakyme, kuriuo tvirtinama grupės sudėtis, arba šios grupės darbo reglamente.

54. Įgyvendinančiajai institucijai baigus paraiškų vertinimą, sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima Ministerija Projektų taisyklių 17 skirsnyje nustatyta tvarka.

55. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS arba raštu, jei neužtikrinamos DMS funkcinės galimybės, pateikia šį sprendimą pareiškėjams.

56. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės projektų sutartys tarp pareiškėjų ir įgyvendinančiosios institucijos.

57. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių 18 skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų taisyklių 4 priede nustatytą formą parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius projekto sutarties, pasiūlymas pasirašyti projekto sutartį netenka galios. Pareiškėjas turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą.

58. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas:

58.1. arba kaip pasirašytas popierinis dokumentas;

58.2. arba kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas elektroniniu parašu, priklausomai nuo to, kokią šio dokumento formą pasirenka projekto vykdytojas.

VI SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

59. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, Apraše ir Projektų taisyklėse nustatytus reikalavimus.

60. Projekto vykdytojas turi apdrausti projekto įgyvendinimui skirtą ilgalaikį materialųjį turtą, kuris įsigytas ar sukurtas iš projektui skirto finansavimo lėšų, maksimaliu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų. Turtas turi būti apdraustas Projekto įgyvendinimo laikotarpiui ir Aprašo 64 punkte nurodytam laikotarpiui nuo tada, kai yra sukuriamas ar įsigyjamas.

61. Projekto vykdytojas privalo užtikrinti, kad visi su projekto įgyvendinimu susiję viešieji pirkimai būtų vykdomi vadovaujantis Projektų taisyklėmis, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu, įstatymo įgyvendinamaisiais teisės aktais ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais; projekto sutartys būtų įgyvendinamos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais.

62. Jei projekto veikla nepradėta įgyvendinti per 3 mėnesius nuo projekto sutarties pasirašymo dienos, įgyvendinančioji institucija turi teisę vienašališkai nutraukti projekto sutartį.

63. Projekto vykdytojas privalo užtikrinti, kad visų su projekto įgyvendinimu susijusių viešųjų pirkimų, kurie bus pradėti po Aprašo patvirtinimo, konkursų sąlygose perkamiems produktams (prekėms) būtų numatyti aplinkai palankūs (žalieji) kriterijai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. D1-508 „Dėl produktų, kurių viešiesiems pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, sąrašų, aplinkos apsaugos kriterijų ir aplinkos apsaugos kriterijų, kuriuos perkančiosios organizacijos turi taikyti pirkdamos prekes, paslaugas ar darbus, taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“; prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sąlygos, kurios bus sudarytos po Aprašo patvirtinimo, būtų nustatytos vadovaujantis Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 1S-76 „Dėl prekių ir paslaugų viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių standartinių sąlygų taikymo rekomendacijų ir prekių ir paslaugų viešojo pirkimo–pardavimo sutarčių standartinių sąlygų patvirtinimo“ patvirtintomis prekių ir paslaugų pirkimo–pardavimo sutarčių standartinėmis sąlygomis

64. 5 metus po projekto finansavimo pabaigos turi būti užtikrintas investicijų tęstinumas Projektų taisyklių 27 skirsnyje nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS APRAŠO KEITIMO TVARKA

65. Aprašo keitimo tvarka nustatyta Projektų taisyklių 11 skirsnyje.

66. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, taikomi ir įgyvendinamiems projektams Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais.
